

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur In gesprek tussen SZW en de arbeidsmarktregio's

7 juli 2022

LET OP:

De onderwerpen en onderdelen in deze presentatie zijn conceptrichtingen. Er kan nog veel veranderen voordat besluitvorming plaatsvindt.

versie 29 juni 2022

Samenvatting opgave

Wat gaat goed?

- Grote groep vindt zelfstandig werk;
- Veel vacatures beschikbaar;
- Voor veel mensen is de bestaande dienstverlening (publieke en private) voldoende om de overstap te maken naar (ander) werk
  - effectieve instrumenten zijn beschikbaar
  - private (o.a. O&O fondsen) en publieke middelen voor om- en bijscholing zijn beschikbaar;
- Energie en enthousiasme in regio's voor uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur en intensivering publiek-private samenwerking.

Wat gaat niet goed?

- Een (kleine) groep heeft meer ondersteuning nodig of geen toegang;
- Mismatch tussen werkzoekenden en vacatures;
- Instrumentarium is niet voor iedereen toereikend, maar ook niet toegankelijk en is versnipperd;
- Recht op ondersteuning is afhankelijk van arbeidsrelatie/ inkomenssituatie i.p.v. behoeften. Schotten in de dienstverlening en belemmeringen in het afronden van ingezette dienstverlening bij overgang van werk naar uitkering, ene uitkeringsregime naar het andere uitkeringsregime;
- Onvoldoende aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt.

Onnodig veel mensen lopen het risico langdurig langs de kant te staan, terwijl we alle kwaliteiten optimaal moeten en kunnen benutten.

Aanleiding

- SER MLT
- Commissie Borstlap
- Coalitieakkoord: *"We breiden de arbeidsmarktinfrastructuur uit om de overgang van werk-naar-werk en van uitkering-naar-werk te stimuleren. Onderdeel hiervan zijn instrumenten voor om- en bijscholing die de overstap naar tekortberoepen ondersteunen. Opgedane ervaringen met de regionale mobiliteitsteams in de coronacrisis worden hierbij betrokken."*
- Verdeling envelop 500 miljoen: *"We maken daarom middelen vrij om een herkenbare en toegankelijke arbeidsmarktinfrastructuur van publieke en private partijen te creëren."*

Organisaties huidige

arbeidsmarkt

Niveau	Organisatie	Op wat en wie richten zij zich (wat betreft werk)
Europees	Europese Unie	Europese programma's voor de lidstaten gericht op zowel sociale- als economische arbeidsmarkt vraagstukken. Overlap met programma's ontbreekt soms.
Landelijk	Rijksoverheid	Landelijke programma's voor de regio's en gemeenten gericht op zowel sociale- als economische arbeidsmarkt vraagstukken. Overlap met programma's ontbreekt soms.
Landelijk & regionaal	ABU/ uitzend-bureaus	Gericht op de korte termijn personeelsvraag van werkgevers en werkfitte werkzoekenden.
Landelijk	Vakbonden	Middels sectorale aanpak richten zij zich op werknemers.
Landelijk	Werkgevers-organisaties	Werkgevers, focus op het helpen van werkgevers aan voldoende gekwalificeerd personeel.
Landelijk	Stichting van de Arbeid	Landelijk orgaan van sociale partners, c.q. rol van cao-overleg en gezamenlijke afspraken.
Provinciaal	Provincies	Beleidsvrijheid, soms een brede arbeidsmarktaanpak, soms enkel economisch of enkel sociaal.
Regionaal & landelijk	UWV	Werkzoekendendienstverlening: Uitkeringsgerechtigden (WW). Werkgeversdienstverlening: focus op werkgevers met een personeelsvraag.
Regionaal	Onderwijs	Voornameelijk regulier onderwijs voor jongeren, steeds meer ook flexibel en modulair onderwijs voor iedereen met een scholingsvraag.
Regionaal	SW-bedrijven	Werkzoekendendienstverlening: Focus ligt op uitkeringsgerechtigden (bijstand, BBZ etc.) en voor een klein deel op NUGGERS (geen prikkel). Werkgeversdienstverlening: focus op sociale werkgevers met een personeelsvraag.
Regionaal & lokaal	Arbeidsmarkt-regio's	Brede arbeidsmarkt, focus op mensen die ondersteuning nodig hebben naar werk en werkgevers met een personeelsvraag.
Lokaal	Gemeenten	Werkzoekendendienstverlening: Focus ligt op uitkeringsgerechtigden (bijstand, BBZ etc.) en voor een klein deel op NUGGERS (geen prikkel). Werkgeversdienstverlening: focus op werkgevers met een personeelsvraag.

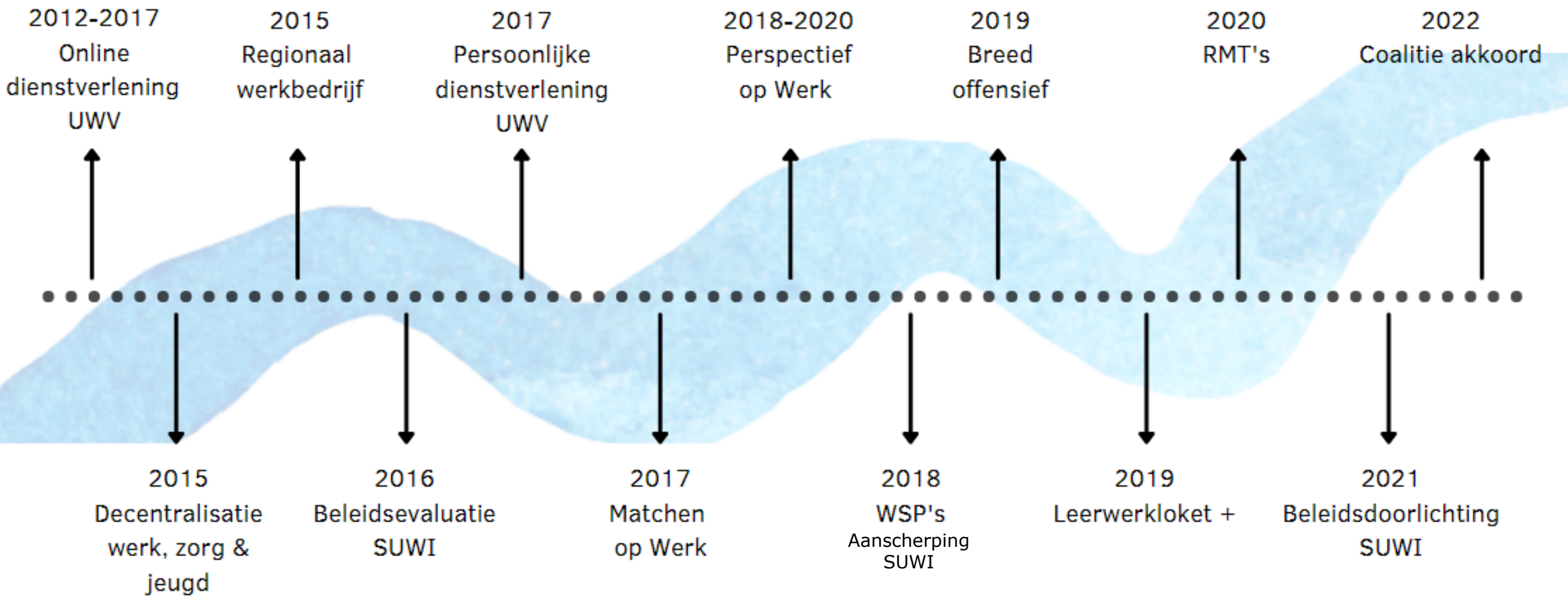

Conclusies huidige arbeidsmarkt

- **Een groep heeft meer ondersteuning nodig of geen toegang**
Met name pro-vso jongeren, mensen zonder startkwalificatie, mensen met migratie achtergrond, ouderen (50+), mensen met tijdelijke contracten en kwetsbare werkenden kunnen moeilijk hun weg vinden en de dienstverlening sluit niet aan op hun behoeften.
- **Geen passende ondersteuning.....**
Vanwege schotten in de dienstverlening is een integrale aanpak op alle aspecten die het vinden van werk in de weg staan niet mogelijk (Multi problematiek).
- **.....of zelfs helemaal geen ondersteuning**
Een deel van de groep (nuggers, jongeren en ZZP) dreigt uit beeld te raken of is al uit beeld geraakt, omdat op dit moment de focus ligt op dienstverlening aan uitkeringsgerechtigden.
- **Versnippering en onduidelijkheid**
Onduidelijk waar je ondersteuning kan krijgen door veelvoud aan loketten en regelingen.
- **Denken vanuit schadelast beperking (stelsel)**
In de dienstverlening ligt nog teveel de focus op het voorkomen van beroep op uitkering op korte termijn i.p.v. duurzame inzetbaarheid.
- **Te weinig aandacht voor preventieve dienstverlening**
Dienstverlening start vaak na aanvang werkloosheid.
- **Veelheid aan doelgroepen en thema's leiden tot bestuurlijke drukte en weinig lerend vermogen**

Middelen en instrumenten zijn er wel, maar niet vindbaar of op het juiste moment beschikbaar voor de juiste groep

Voorgeschiedenis en lessons learned

Geleerde lessen RMT's

- Samenwerking tussen publiek en private partijen kan en heeft meerwaarde
- RMT draagt bij aan het voorkomen van werkloosheid, of de duur ervan in ieder geval zo kort mogelijk te houden voor kwetsbare op de arbeidsmarkt en uitkeringsgerechtigden.
- Ontschotte en integrale dienstverlening helpt mensen (één-mens-één-plan)
- Kracht ligt in de regio
- Vaak is zetje in de goede richting al voldoende
- Aandachtspunten: opschaling, verbinding met sectoren, betrokkenheid gemeenten in regio, AVG en gegevensuitwisseling, dubbeling in dienstverlening, aansluiting onderwijs, financiële afspraken en juridische basis.

7 juli 2022

Eerst verantwoordelijkheidsverdeling RMT's

Categorieën werkzoekenden	Eerstverantwoordelijke partij
Met werkloosheid bedreigde werknemers	Sociale partners en waar gevraagd door UWV
WW/WIA	UWV
Bijstandsgerechtigden	Gemeenten
Ondernemers met te weinig inkomsten om in hun levensonderhoud te voorzien en niet-uitkeringsgerechtigden die zich oriënteren op ander werk	Gemeenten

- > Uitbreiding en verbetering van bestaande arbeidsmarktinfrastructuur (bejegening, organisatie en optimale werkprocessen).
- > Een transparante, toegankelijke en professionele arbeidsmarktdienstverlening voor werkzoekenden en werkgevers.
- > Arbeidsmarktdienstverlening voor iedereen die dat nodig heeft, dienstverlening privaat of publiek o.b.v. ondersteuningsbehoefte:
  - werkloosheid voorkomen of zo kort mogelijk houden, werk of participatie voor mensen met grotere afstand tot de arbeidsmarkt;
  - niet-uitkeringsgerechtigden met ondersteuningsbehoefte;
  - werkenden met een ontwikkelbehoefte.
- > Mensen ondersteunen in de overstap van de ene baan naar de andere baan, daarmee voorkomen en verkorten van werkloosheid.
- > Samenwerking met en tussen sociale partners, UWV, gemeenten, onderwijs, SBB en andere publieke en private partijen in de regio.
- > Gericht op duurzame participatie op de arbeidsmarkt.

Concept

Visie op uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur

Kaders arbeidsmarktdienstverlening

- › Publiek-private samenwerking in een netwerkstructuur op basis van gelijkwaardigheid
- › Eigen verantwoordelijkheid van werkgevers en werkzoekenden
- › Selfservice-dienstverlening als het kan, ondersteuning door een professional als het nodig is
- › No wrong door, één-mens-één-plan (integraal)
- › Ondersteuning is afhankelijk van behoefte, waar nodig ontschot
- › Preventieve, doorlopende effectieve en efficiënte dienstverlening
- › Een skills gerichte aanpak maakt onderdeel uit van de arbeidsmarktdienstverlening. Ondersteuning is op maat, effectief en efficiënt

Concept 7 juli

Dienstverlening

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

**Case-
Management**
(voor wie daar behoefte
aan heeft)

Doelgroep	Taak van
Werkenden	Sociale partners
WW, WIA, Wajong	UWV
Bijstand en niet uitkeringsgerechtigden	Gemeenten

**Diensten en
interventies**
(voor wie dat nodig heeft)

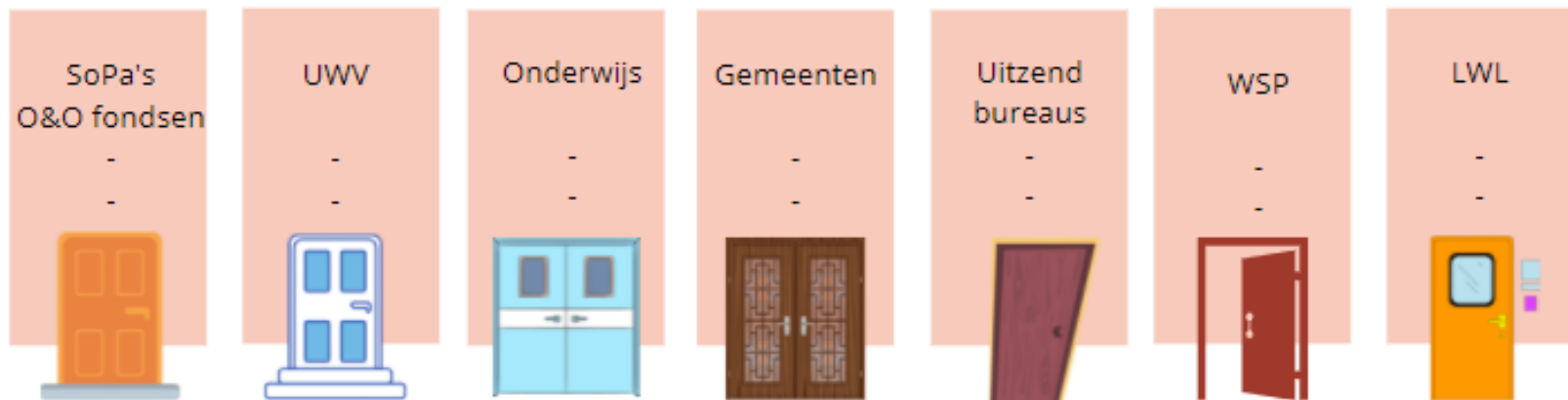
Dienst/interventie	Verantwoordelijke partij
Informatie over leerwerkarrangementen en subsidieregelingen*	Informatie & adviespunt leerwerkadvisering op verzoek van de werkgeversservicepunten en werkgevers (nu leerwerkloket)
Loopbaanoriëntatie*	Informatie & adviespunt leerwerkadvisering (nu leerwerkloket of onderwijsinstelling)
Loopbaanbegeleiding*	Inkoop bij de markt door sociale partners, UWV en gemeenten
Versterken kennis en vaardigheden (LLO)	Inkoop scholing bij mbo's en private aanbieders door sociale partners, UWV en gemeenten
Versterken zoek- en sollicitatievaardigheden	UWV voor WW, WIA, Wajong, ZW en werkenden en gemeenten voor bijstandsgerechtigden en niet uitkeringsgerechtigden
Bemiddeling, kandidaten voordragen voor vacatures	Gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en UWV voor alle niet werkende werkzoekenden en voor werkgevers die op zoek zijn naar personeel (werkgeversservicepunten).
Werkfit maken	UWV voor WW, WIA, Wajong, ZW, (inkoop) en gemeenten voor bijstandsgerechtigden en niet uitkeringsgerechtigden (deels inkoop)
Voorzieningen (instrumenten voor mensen met een arbeidsbeperking om werken en/of onderwijs volgen mogelijk te maken).	UWV voor werkenden, werkgevers en scholieren, relatie met o.a. gemeente voor bijvoorbeeld voorzieningen in het zorgdomein
Arbeidsjuridische dienstverlening voor werkgevers en werknemers	UWV voor zover het gaat om toetsen ontslagaanvragen en tewerkstellingsvergunningen.

NB: rechtsbijstand wordt door hulpverlenende instanties (bijvoorbeeld juridisch loket) en private partijen uitgevoerd.

Huidige situatie Arbeidsmarktinfrastructuur

Ik ben een:
- student
- nutter
- uitkeringsgerechtigde
- werkzoekende/ werkende
- werkgever

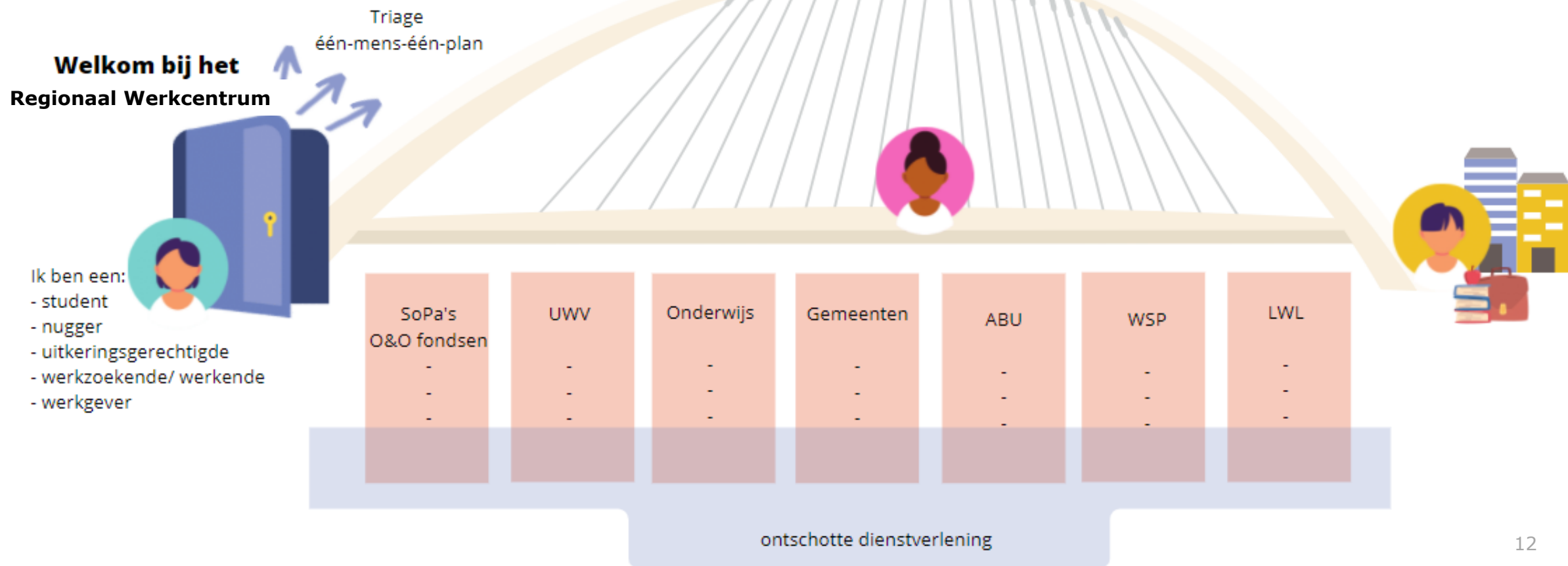

Concept / Juni

Uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Governance

**Landelijk beraad met
ondersteunings- structuur**
Kader- en agenda stellend
(o.a. regeerakkoord) en
communicatie

35 regionale beraden
Vertaalslag landelijk wordt gemaakt naar
praktijk- en werktafels in beleid

Regionaal Werkcentrum (werktitel)

WSP

LWL

Jongeren
loket

Arbeids-
migrant
en

Hoeveelheid aan praktijk- en werktafels is aan
regio

- **Opgave staat centraal**
Resultaten voor werkzoekenden en werkgevers
- **Kaders**
Landelijke partners scheppen randvoorwaarden
- **Regionale invulling**
In de samenwerking is de kracht van de arbeidsmarktregio leidend
- **Verbindend**
Een attractieve samenwerkingsagenda landelijk en in de regio
- **Lerend**
Meetbare resultaten per regio als basis voor verbeteren (PDCA-cyclus)
- **Samen**
Verbonden en gelijkwaardige partners op en tussen alle niveaus

Concept 7 juli 2022

Randvoorwaarden

Aandacht voor:

- Waar nodig ontschot werken, waaronder het bevorderen van flexibiliteit in bestaande instrumenten, budgetten en regelingen.
- Eén landelijke ondersteuningsstructuur, tenminste inclusief de bestaande landelijke ondersteuning voor werkgeversservicepunten en leerwerkloketten.
- Financiële afspraken die voorzien in structurele financiering van de structuur en benutting van bestaande budgetten, incl. Europese Fondsen. Wat wordt publiek bekostigd en wat privaat?
- Een juridische basis voor de samenwerking, gegevensuitwisseling en financiering (moederwetten, zoals participatiewet en WW aanpassen).

Sluit aan op ontwikkelingen in de arbeidsmarktdienstverlening, bijv.:

- Matching op basis van skills
- Vereenvoudiging Uitwisseling Matchingsgegevens

Concept 7 juli 2022

Proces/planning

- > Kamerbrief toekomstige arbeidsmarktinfrastructuur – einde zomer
- > Uitwerking onderdelen arbeidsmarktinfrastructuur in werkgroepen – vanaf september 2022
- > In werking treding nieuwe wetgeving – 1 januari 2024

Concept 7 juli 2022

Vragen?

Concept 7 juli 2022